

Nr.8

TREŠDIENA
2002.gada 17.aprīlis
CENA 1 PALDIES

“PASACIŅA” CEĻO

15.martā folkloras kopa “Pasaciņa” bija Vijciemā Tālās un Tuvās Gaujmalas folkloras kopu sanāksnā.

MĀRTIŅŠ M. – Vijciemā mēs dziedājām, gājām rotaļās, ēdām un dzērām. Es braucu kopā ar Edgaru un citiem bērniem. Man patika, kā citas meitenes dziedāja. Mēs skraidījām pa skatuvi. Es vēl gribētu braukt uz Rīgu.

EDGARS L. – Mēs braucām uz Vijciemu, lai uzstātos. Dziedājām. Viens onkulis mums izrādīja Vijciema apkārtni. Tur bija viena tāda māja, pie kuras ir karuseļi, tur varēja šūpoties un griezties. Man tur sareiba galva. Mēs skrējām augšā uz kalniem un slidinājāmies lejā. No viena kalna varēja nokrist uz dibena.

JĀNIS – Mēs aizbraucām uz Vijciemu, jo mums bija jādzied. Tur bija daudz cilvēku un viņi dziedāja mums līdzi. Man patika dziedāt un iet rotaļās. Kad mēs pārbraucām Mūrmuižā, mani gaidīja mamma.

JUSTĪNE – Mēs ar folkloras bērniem bijām Vijciemā. Mēs gājām pastaigāties un man sāka kājas sāpēt. Tur mēs dancojām, rotaļājāmies. Man patika, ka lielās tautu meitas draudzējās ar mums.

KĀRLIS – Mēs bijām Vijciemā. Tur bija daudz cilvēku. Mēs dziedājām un skatījām lielo kalnu. Tur bija liels akmens galds. Mēs skraidījām bez atļaujas. Es vēl brauktu, jo man patika uzstāties.

LĪVA – Mēs braucām uz balli dziedāt un dejot. Es braucu kopā ar audzinātājām. Man bija baltas zeķubikses, tautas tērps arī, un blūzīte, un vēl kurpes. Mēs tur ēdām un mūs cienāja ar saldumiem. Tur bija trepes, kur kāpām augšā un dziedājām.

EMĪLS – Mēs braucām kopā ar Zentu, Klaudiju, Janci. Tur bija mikrofoni un tantas. Mēs dziedājām, dejojām. Citi arī dziedāja un dejoja, bet tie bērni bija lielāki. Ēdām čipšus, pīrādziņus, tēju dzērām. Puikas no 5.gr. lūrēja, kā meitenes pārgērbjas. Man patika. Es gribētu vēl braukt.

ZENTA – Mēs braucām uz Vijciemu, lai varētu parādīt ko mēs mākam un viņi parādīt, ko viņi prot. Man patika kā dejoja lielie un mazie bērni, un dziesmas.

KLAUDIJA – Mēs bijām Vijciemā Valkas rajonā. Mēs tur dančus taisījām. Mūs uzciņāja ar saldumiņiem. Viens vīrietis mums stāstīja, kā viena priede noskatījiesies, kā uzcelta baznīca, kā viss tas noticis. Skolas bērni uz baznīcas sienas uzrakstījuši, kādi mirušie un kādi viņi izskatījušies. Man patika baznīcas iekšiene.

ANITA – Rīta saule solīja saulainu, bet ne parāk siltu dienu. Ivars ar busiņu ātri aizvīzināja mūs līdz pasākuma vietai. Redzot arvien vairāk sniega, bērni nosprieda – braucam uz ziemeļiem.

Vijciemā sabrauca *“Senlejiņa”, “Tīrzmalieši”, “Pasaciņa”, Ēveles pamatskolas folkloras kopa, Kārķu pamatskolas folkloras kopa, Sēļu tautas nama folkloras kopa, VALKAS BJIC folkloras kopa “VAINADZIŅŠ”, Raiskuma pamatskolas folkloras kopa.*

Mēs visi, kopā sabraukušie, atvēruši savas acis un sajūtas Dabai un Dievam, kopīgi devāmies meklēt atbildi, kā darbojas un ko nozīmē 21.gadsimta cilvēkam senās pasaules ētiskā formula:

“Visi manim labi bija, kad es pati laba biju...”

Sākumā Vijciema novadpētniecības muzeja vadītājs izrādīja veco, tagad atjaunoto baznīcu, kas no ārpusē izskatījās kā zivs ar zvīņām, jo apšūta ar apaļiem dēlīšiem. Uzkalniņā pie tās stāv priede, kura redzējusi daudzu Vijciemiešu paaudžu priekus un bēdas vairāku gadsimtu garumā. Dziedājām baznīcā, dziedājām Vijas upes krastos, sadziedājām Celītkalnā un Bitarīnkalnā.

Pēc neliela cienasta pie Saimes galda, sākās koncerts. Katrai kopai bija jāparāda 10 minūšu programma. Mums vārdu deva pirmajiem, kā jau vismazākajiem. Uztraucāmies, jo mūsu uzstāšanās fimēja. To darīja, lai iemūžinātu šodienas bērnus, viņu varēšanu.

22.aprīlī sagaidījām **Lielo dienu**. Šīs dienas svinībās bijām kopā ar ciemiņiem – Kauguru pamatskolas 1.klasi un folkloras kopu "Vainadziņš" no Valkas.

Kā jau **Lielaajā dienā** pieklājās, tika kārtas šūpoles un šūpots uz nebēdu, apdziedāti šūpolēs sēdošie. Mēs šūpojāmies, lai odi vasarā nekostu, lai augtu gari lini, lai kuplāka labība, lai rudenī pilnāki pagrabi, klētis un kūtis, lai govīs pienīgākas, lai lopi labi barojas.

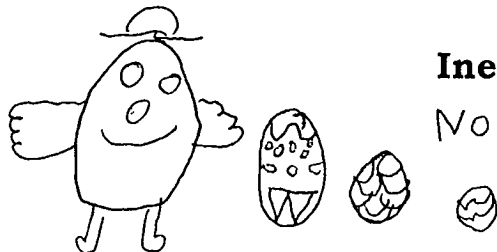
Lielaajā dienā skaņīgi apdziedājām Sauli, kas Lielās dienas rītā pati šūpojoties un dejojot. Pacēlusies kādu asi virs horizonta, tā trīs reizes šūpojoties uz vienu pusi un trīs reizes uz otru pusi.

Visu **Lielās dienas** nedēļu notika olu krāsošana un gatavošanās olu cīņām. Lustīgi notika olu ripināšanas sacensības no kalniņa – kuram ola aizriboja tālāk, tas bija uzvarētājs. No kalna ripoja brūni raibas, svītrains, punktains olas. Pat milzīga un raibu raiba pīles ola.

Bērnodārza zālē ciemiņi no Valkas mums ierādīja mūzikas instrumentu spēli – uz ģīgas, koklēm, dažāda lieluma bundziņām. Kopīgi muzicējām – ciemiņi uz akordeona un koklēm, mēs uz saviem pašu gatavotiem mūzikas skaņu rīkiem. Skaņēja vareni! Un kur tad vēl danči! Sen nebijām tik azartiski dejojuši un gājuši rotaļās!

Lielais Paldies Valcēniešiem par kopā būšanu, šūpoļu kārējiem Raitim Zīderam un Uģim Lapiņam!

*Ej ar Dievu, Liela diena,
Mēs tev' skaisti vadīsim!
Nāc atkal citu gadu,
Mēs tev' skaisti saņemsim!*

Ineta
NORMUNDS

3.aprīlī pārgājiens uz mežu vērot pavasara pazīmes dabā un iepazīt augus:

☼ zalktene – ziedošs krūms ar smaržīgiem violetiem ziediem, indīgs, aizsargājams;

☼ zilā vizbulīte – viens no pirmajiem pavasara ziediem, agrāk to lietoja tējai, lai ārstētu elpošanas un gremošanas orgānu slimības, to var stādīt arī dārzā;

☼ mālļēpe – saulainie ziediņi iepriecina pirmie, ārstniecības augs, to lieto kā pretklepus līdzekli;

☼ liepu pumpuri – tautas līdzeklis, bagāts vitamīniem, tos arī nogaršojām;

☼ lazda – ieraudzījām apstiprinājumu tautas dziesmai *No saknītes lazda auga/sarkaniem ziediņiem...*;

☼ ievas un ceriņu pumpuri – salīdzinājām tos, centāmies saskatīt atšķirības;

☼ meža ielokā vēl sastapām sniegu un baudījām ziemas priekus, pikojoties;

☼ atradām mazu, noslēpumainu būdiņu - Kas tajā dzīvo? Ievērojām bērza asaras, kuras tecēja no ievainotā koka;

☼ ieraudzījām egļu asaras – sveķus.

Mājupceļā radās daudz jautājumu un pārdomu. Secinājums: *Cilvēks ir dabas daļa, to iemīlēt viņš var tikai to iepazīstot. Lauku bērns no mazām dienām atrodas tuvāk dabai un var iemīlēt dzīvību tās dažādajās izpausmēs.*

Sarma

Pavasari sulas tek.

Edgars L. – Vasarā, karstā laikā slāpst, tāpēc var dzert ieskābušas bērzu sulas. Mans brālis visas tukšās kannas aizveda uz metāllūžņiem, tāpēc tagad mēs sulas netecinam. Citu gadu mans tētis taisīja tādu kā grāmatiņu atvērtu, tad to piestiprināja pie izurbtā caurumiņa. Pa to tecēja baltās asinis kokam. Sulas bērzs mums dod no zemes un saknēm. Es gribu uzzināt, kāpēc sulas nevar tecināt jau ziemā, bet tikai agrā pavasarī? Es domāju, ka sulas cilvēkiem dod spēku.

Toms Ā. – Kokā izurbj caurumu, tad ieliek garu kociņu ar caurumiņu, un tad tās sulas tek. Mans vectētiņš Alūksnē arī tecina sulas. Sulas cilvēkam dod vitamīnus. Kad sulas beidz tecināt, tad kad ir zaļas lapiņas, tad iztaisa korķīti un to ar āmuru iesit caurumā.

Kalvis – Pareizi. Caurumiņš jāaiztaisa ciet ar koka korķi, lai sula vairāk it nemaz netecētu. Ja kokam nebūtu sulas, tas nokalstu.

Jānis – Mēs mājās patecinājām kļavu sulas. Man tās likās it kā skābas, bet ar cukuru.

Normunds – Mēs mājās burkā likām bērzu sulas, tām klāt vēl citronu un cukuru, tur bija iekšā kaut kādi kociņi. Vēlāk mēs tās sulas dzersim.

Viola

Par 5 un 6 gadīgo bērnu obligāto sagatavošanu skolai.

Izglītības likumā ir atjaunota norma par 5- 6 gadīgo bērnu obligātu sagatavošanu skolai ar 2002.gada 1.septembri. To nosaka Izglītības likuma 4.pants. Kā raksta Ruta Kaņepēja, IZM vispārējās izglītības departamenta direktora vietniece, "bērni, kuri apmeklē pirmsskolas izglītības iestādi jau no 2-3 gadu vecuma, skolai tiek sagatavoti mērķtiecīgi un pakāpeniski. Sarežģītāk šo sagatavošanu skolai nodrošināt bērniem, kuri pirmsskolas izglītības programmā iesaistīsies tikai 5-6 gadu vecumā. Šo 5-6 gadīgo bērnu obligāta sagatavošana skolai – tā ir pirmsskolas izglītības programmas apguve 2gados, balstoties uz esošo bērnu pieredzi un lielu ģimenes atbalstu šajā nopietnajā bērna dzīves posmā."

Ko paredz 5-6 gadīgo bērnu apmācība?

Tā ir obligāta sagatavošana skolai. Tas nozīmē, ka ar bērnu jāstrādā tā, lai viņš pirmajā klasē :

- varētu normāli sākt mācīties, sekot mācību programmai bez grūtībām,
- prast darboties kolektīvā un būt sociāli attīstītam, kas ietver sevī jūtīgumu pret apkārtējiem cilvēkiem, izpratni par slikto un labo, saudzīgu attieksmi pret lietām, spēju kontaktēties ar vienaudžiem un pieaugušajiem, spēju respektēt citu viedokli un piedāvāt savu viedokli, prasmi patstāvīgi izvēlēties nodarbošanos, spēju iesaistīties rotaļās un, ja nepieciešams, arī pagaidīt savu kārtu,

Vai bērns klausās uzmanīgi un labprāt stāsta par to, ko redzējis, ko izjutis, vai izsaka savu attieksmi? Lai bērns varētu izteikt savas domas, izjūtas, viņam ir jābūt pietiekamam vārdu krājumam, tas nozīmē, ka ir jāprot pareizi nosaukt lietas un parādības, to īpašības, runā jāizskan dažādām intonācijām - priekam, izbrīnam u.c., jābūt prasmei veidot loģisku stāstījumu.

Gatavojoties skolai, bērnam ir jāorientējas burtu pasaulē, jābūt ieinteresētam tos apgūt. Rakstīšanas būtība ir skaņas un grafiskā simbola sasaistīšana. Jāuzsver – ja nav pietiekami attīstīta fonemātiskā dzirde, t.i., ja bērns nesaklausa atsevišķas skaņas no kā veidojas vārds, tad sākumskolas klasē ir apgrūtināta rakstīšana. Rakstīšana sākas ar rokas vingrināšanu ar dažādām darbībām – zīmēšanu, veidošanu, aplicēšanu, rokdarbjiem un daudziem sīkiem darbiņiem, kas prasa rokas sīkās muskulatūras darbību.

Būtiski bērnam ir orientēties arī matemātikas terminos, piemēram, aplis, trīsstūris u.c., kā arī orientēties telpā, plaknē, laikā, izprast jēdzienus "augšā", "apakšā", "pa labi", "pa kreisi".

Bērnam jāprot salīdzināt, atrast līdzīgo un atšķirīgo, vispārināt, grupēt. Šīs ir ļoti svarīgas domāšanas operācijas. Tikpat svarīgi ir attīstīt uztveri, uzmanību, iztēli.

Milzīga nozīme skolas slodzes pieņemšanai ir bērna fiziskajai attīstībai – kustību koordinācijai, kustību veiklībai, skeleta muskulatūras attīstībai. Ja bērns ir fiziski attīstīts, viņš vieglāk pieņem pārmaiņas, viņš labāk jūtas vienaudžu kolektīvā, ir emocionāli atsaucīgs.

Vecāki, centieties saprast, ka bērna sagatavošana skolai nav daļēja 1.klases programmas apguve, nav arī bērna "piepildīšana" ar konkrētām zināšanām, bet gan viņa sagatavošana mācību darbam skolā. Galvenais ir radīt interesi par skolu un vēlmi mācīties.

Ar š.g. 1.septembri bērns drīkst apmeklēt tikai vienu no iestādēm, kura nodrošina bērnu sagatavošanu skolai. Mūsu pagastā Kauguru pašvaldība nodrošina visiem pagasta teritorijā dzīvojošajiem 5-6 gadīgajiem bērniem obligāto sagatavošanu skolai mūsu pirmsskolas izglītības iestādē "Pasaciņa". Bērnam, kurš būs apguvis programmu 5-6 gadīgo bērnu obligātajā sagatavošanā, tiks izsniegta izziņa par obligāto piecgadīgo un sešgadīgo bērnu izglītības programmas apguvi.

Piedāvājam vecākiem šādas iespējas:

- vest bērnu uz pirmsskolas iestādi ar pilnu darba laiku – maksa par ēdināšanu 0.40 santīmi;
- vest bērnu uz rīta stundu grupu no 9.00-13.00 – maksa par ēdināšanu 0.20 santīmi;
- vest bērnu uz diennakts grupu – maksa par ēdināšanu 0.50 santīmi.

Pirmsskolas izglītības programma nodrošina izglītojamā sagatavošanu pamatzglītības apguvei, aptverot:

- individualitātes veidošanos;
- garīgo, fizisko un sociālo attīstību;
- iniciatīvas, zinātkāres, patstāvības un radošās darbības attīstību;
- veselības nostiprināšanu;
- psiholoģisko sagatavošanu pamatzglītības ieguves uzsākšanai;
- valsts valodas lietošanas pamatiemaņu apguvi.

Izmantoti materiāli no informatīvā biļetena "Liepas vēstis", Latvijas Pašvaldību savienības žurnāla "Logs", Vispārējā izglītības likuma.

Ineta

SVEICAM !

DZIMŠANAS DIENĀ

*Agri, agri irbe tek,
Es basāmi kājiņāmi,
Tec`, irbīte, pagaid` mani,
Līdz kājiņas es apaušu.*
/Latviešu t.dz./

Mārtiņu Muhinu	03.04.
Sarmīti Jekali	12.04.
Valentīnu Saktiņu	13.04.
Oskaru Šulcu	18.04.
Artūru Strokšu	20.04.
Aigaru Rudzīti	27.04.

VĀRDA DIENĀ

*Bij manā galviņā
Trejdeviņi padomiņi;
Visu man vajadzēja,
Garu mūžu dzīvojot.*
/Latviešu t.dz./

DAIRU	03.04.
ZINTU	06.04.
ANITU	10.04.

“PASACIŅAS” DARBIŅI APRĪLĪ

1. Pārgājiens uz mežu 03.04.
2. Vadītāju un arodbiedrības priekšsēdētāju seminārs “Darba likumdošana”, b/d “Sprīdītis” 05.04.
3. Mācības augstskolā 06.,07.,13.,14.04.
4. Darbinieku kopsapulce 11.04.
5. Zinātniskā konference Sēļu muižā “Latvieša sēta – sapņu telpa un sakrālās informācijas krātuve, kas baro mūsu nomoda pasauli” 12.04.
6. ZAAO projekta noslēgums mūsu pirmsskolas izglītības iestādē 18.04.
7. “Pār kalniņu Ūsiņš jā...”-sporta aktivitātes 19.04.
8. Ozola stādīšana Pekas pilskalnā 20.04.
9. Tikšanās ar folkloristi, folkloras kopas “Iļģi” vadītāju Ilgu Reiznieci 22.04.
10. Darbu iesniegšana rajona pirmsskolas izglītības iestāžu bērnu zīmējumu konkursam “Mana dzimtā vieta” 23.04.
11. Pepija ielūdz uz “PASACIŅAS” 17. dzimšanas dienu 26.04.

“PASACIŅAS” RECEPTE

Nātru zupa

Katliņā ielej ūdeni, ieber putraimus, ieliek spēķa gabaliņu vai ādiņas un vāra līdz putraimi mīksti. Tad pieliek nomazgātas, sasmalcinātas un applaucētas nātras, pavāra, pieber sāli pēc garšas.

Katrs pēc izvēles zupai pievieno krējumu, vārītu olu.

Labu apetīti !

SVEICAM “PASACIŅU” DZIMŠANAS DIENĀ

Sveicot bērnus dzimumdienās, mēs liels un prātīgs!” Tantes un onkuļi, reizi apmierināti konstatē: “Nu redz, kā tu esi jubilāram nedraud pieaugušo prātīgums.

nezin kādēļ vienmēr piebilstam: “Audz gadā satiekot mazos radniekus, pieaudzis!” Šausmas! Labi gan, ka šoreiz

Lai Jūs vienmēr būtu maziņi, zinātkāri un spējīgi mainīties!

Savukārt es, zem Jūsu jumta sildīdamās, piemītošo iztēles spēju, tad mēs kopīgiem

svinīgi apsolos nezaudēt bērniem spēkiem apgriezīsim riņķī pasauli.

GUNDEGA

Mūrmuižas bibliotēkas-informācijas centra vadītāja